

foreldrene krever det.
voksne sykler uten

de makt

stadig flere hjelmer som ikke ligner på tradisjonelle sykkelhjelmer, men derimot kan brukes både til skating og sykling.

Et utvalg av slike hjelmer selges i flere sportsbutikker og i nettbutikker, og disse har et image og utseende som er mer «akseptabelt» for tenåringer.

2. Foreldrene ikke er like påpasselige og sikkerhetsbevisste når barna blir tenåringer.

Noen foreldre tror at risikoen for ulykker går ned etter hvert som barna blir eldre og mer erfarne syklist. Andre har kanskje gitt opp å mase på den håpefulle, mens noen mener sykkelhjelmer bare er for unger.

De mest alvorlige ulykkene på sykkel er hodeskader, som ofte gir langvarige eller permanente plager. Med en hjelm reduseres risikoen for hodeskader. Det finnes med andre ord gode argumenter for at tenåringer, som alle andre, bør bruke hjelm.

3. Foreldrene er forbilder for sine barn. Om vi er gode eller dårlige forbilder, velger vi selv.

■ Hvor usannsynlig det enn kan virke: forskning viser at foreldrene er ungdommenes forbilder.

Når halvparten av den voksne befolkningen sykler uten hjelm, signaliseres det til ungdommene at «bare de minste barna trenger hjelm, når du blir stor er ikke det nødvendig».

Ungdommene vil så gjerne framstå som unge voksne, uavhengige mennesker. Derfor er det viktig at det fester seg en holdning om at sykkelhjelmer skal brukes, uansett alder.

Går foreldrene foran som gode eksempler, er sjansen langt større for at barna følger etter. Det vil igjen redusere risikoen for alvorlige skader, både for voksne, ungdommer og barn.

PROPAGANDASJEFEN

Forfremming

■ Det kan sjå ut som om «propagandasjefen» for antinynorskpolitikken har levert inn ein søknad om å forfremme seg sjølv (HA 24. mai).

Heretter må visst alle levere stamtavle før dei kan delta i ein debatt om norsk språk.

■ Den type «argument» var vel å vente etter at Bjørn Kristen Ørbæk – etter nesten fem år med krangling i aviser og på offentlege debattmøte – plutsleg fekk vite at den målmannen som han trudde var ein storkjefta nordlending, i realiteten «berre» var ein hamburgar, som etter 27 år i Norge og diverse «sertifikat» ikkje eingong kunne samanliknast med ei lunken norsk kjøttkake – itte norsk nok, nei.

For eit sjokk det må ha vore for Ørbæk å finne ut slike lumske «hemmelegheiter» tidleg ein laurdag då han skulle kose seg i fred og ro med avisa. Det er vel like før at Ørbæk krev å få sett i gang «Hamar-prosessar» for å skilje klinten frå kveiten – eh – «hveten». «Vem vet, inte du – Du är en saga för god för att vara sann...»

Nei, det er klart, doktorgrad i norsk og tjue års undervisningserfaring er sjølv sagt ingen kvalifikasjon til å kunne uttale seg om norsk språk.

■ Ifølgje Ørbæk er det berre dei innfødde som kan tale og skrive ekte norsk. Det er vel også derfor det går så bra med morsmålsfaget i alle ledd i utdanningssystemet. Å, nei, eg gløymde meg her; alt dette er jo nynorsken sin feil.

Det kan godt hende at Ørbæk sukkar oppgjeven der heime attmed kjøkkenbordet – som han kallar «væla utafør».

Men viss ikkje den type «argumentasjon» får lesarane og samfunnet til å sukke enda høgare og reagere, då fryktar eg at all slags rosetog og antimobbekampanjar er utan verknad.

Det byrjar å bli altfor mange døme på at vi har menneske her i landet som ein ikkje kan diskutere med på eit sakleg grunnlag. For altfor mange er haldningar viktigare enn kunnskap.

Eg har sagt det før, Ørbæk skriv gjerne om demokrati og integritet, men han meiner noko heilt anna med det enn dei fleste andre av oss andre – og eg håpar då verkeleg å få lov til å seie «oss» i denne samanhengen.

Jens Haugan